

Setembre: compta amb mi per començar

Un nou curs comença i, des del primer dia, els joves volen ser protagonistes. Rebre el nou curs que arriba. Començar a fixar els objectius de l'any. Descobrir què ens hi trobarem. Planificar el temps, seleccionar el més important. Preguntar i proposar. I sí, de vegades també queixar-se quan no s'està a gust. Somniar amb un curs en què ells se sentin protagonistes, en què ells siguin els protagonistes.

Infantil

Objectius

- Reconèixer la pluralitat dins del nou col·lectiu.
- Compartir i visionar aportacions individuals davant del nou grup.

Recursos i material

- Música del lema de petits
- Cartolina blanca DIN-A2
- Fulls de paper amb formes de peces de trencaclosques
- Llapis de colors
- Barra de pegament
- Tisores

Desenvolupament de l'activitat

Es presenta el nou lema amb els infants asseguts en rotllana al terra, al voltant de la cartolina blanca DIN-A2. Un per un hauran de posar-se dempeus i presentar-se per explicar qui son, d'on venen, a quina escola van i què els agrada fer. Seguidament, agafaran un llapis de color, que estaran situats en una capsa al costat de la cartolina i explicaran per què han triat aquell color. Després tornaran al seu lloc per escoltar els altres.

Quan tots els infants s'hagin presentat i hagin triat el seu color, el dinamitzador repartirà una peça del trencaclosques a cada infant perquè la pintin i posteriorment la retallin amb les tisores. Durant l'estona de pintar, s'escoltarà de fons la cançó del nou lema. A mesura que vagin acabant, poden ajudar els seus companys i companyes a pintar les seves peces del mateix color; és a dir, han de buscar a la capsa el mateix color amb què estigui pintant el seu company per ajudar-lo.

Quan tothom hagi acabat, amb el llapis de color que cadascú hagi acabat utilitzant, es tornarà a fer la rotllana asseguts i es farà silenci. Un per un, es posaran dempeus i diran quin color tenen a la mà i per què; seguidament, enganxaran la seva peça amb la barra de pegament. Posaran el seu color a la capsa i finalment explicaran què poden aportar al grup. Després s'asseuran de nou.

Com a activitat alternativa, també es podria repartir una peça del trencaclosques a cada infant, que cadascú la pinti al seu gust i, posteriorment, una vegada tots hagin finalitzat, enganxar-la a la cartolina DIN-A2. Finalment, cada infant haurà de resumir qui és, què li agrada, com vol passar-s'ho la resta del curs i com pot contribuir per aconseguir-ho.

Primària

Objectius

- Reconèixer la pluralitat dins del nou col·lectiu.
- Compartir i visionar aportacions individuals davant del nou grup.

Recursos i material

- Música del lema de petits
- Cartolina blanca DIN-A2
- Fulls de paper amb formes de peces de trencaclosques
- Llapis de colors
- Barra de pegament
- Tisores

Desenvolupament de l'activitat

Es presenta el nou lema amb els infants asseguts en rotllana a terra, al voltant de la cartolina blanca DIN-A2. Un per un hauran de posar-se dempeus i presentar-se per explicar qui són, d'on venen, a quina escola van i què els agrada fer. Seguidament, agafaran un llapis de color, que estaran situats en una capsa al costat de la cartolina i explicaran per què han triat aquell color. Després tornaran al seu lloc per escoltar els altres.

Quan tots els infants s'hagin presentat i hagin triat el seu color, el dinamitzador repartirà una peça del trencaclosques a cada infant perquè la pintin i posteriorment la retallin amb les tisores. Durant l'estona de pintar, s'escoltarà de fons la cançó del nou lema. A mesura que vagin acabant, poden ajudar els seus companys i companyes a pintar les seves peces del mateix color; és a dir, han de buscar a la capsa el mateix color amb què estigui pintant el seu company per ajudar-lo.

Quan tothom hagi acabat, amb el llapis de color que cadascú hagi acabat utilitzant, es tornarà a fer la rotllana asseguts i es farà silenci. Un per un, es posaran dempeus i diran quin color tenen a la mà i per què; seguidament, enganxaran la seva peça amb la barra de pegament. Posaran el seu color a la capsa i finalment explicaran què poden aportar al grup. Després s'asseuran de nou.

El dinamitzador de l'activitat tancarà la sessió amb una reflexió sobre la pluralitat dins del grup, reforçant la riquesa com a valor positiu. Així, farà un recordatori de les diferents inquietuds i decisions reflectides prèviament en les diferents procedències, escoles, gustos, eleccions de colors i la indicació de què poden aportar.

Joves

Objectius

- Treballar i conèixer el lema i la cançó.
- Conèixer els punts forts de cadascú.
- Contribuir en la millora de la convivència grupal.

Recursos i material

- Lema i cançó
- Recipient
- Bolígraf
- Tros de paper
- Mural, cartolina o pissarra

Desenvolupament de l'activitat

Primerament, els integrants del grup es dirigiran a la sala que els educadors els indiquin. Aquest espai ha de tenir algun aparell informàtic, per poder visualitzar un videoclip o escoltar una cançó.

Quan estigui tot el grup disposat a escoltar, es farà la presentació del lema del curs: «Compta amb mi». L'equip educatiu presentarà el pòster del lema i la cançó anual. Un cop presentats, els joves podran expressar diferents coses que la cançó o el lema els hagi fet sentir.

Després, l'equip educatiu haurà de fer que el grup aprofundeixi en el tema explicant què significa que ells puguin comptar amb algú o que alguna persona pugui comptar amb ells. Un cop el grup hagi expressat què vol dir per a ells comptar amb algú, l'equip educatiu els repartirà un tros de paper i un bolígraf, on podran escriure què poden aportar cadascun al grup.

En acabar amb l'escrit, els components del grup introduiran els folis de paper doblegats, en un recipient que estarà al centre de la taula o l'espai on s'estigui desenvolupant l'activitat. Un component de l'equip educatiu serà l'encarregat d'anar agafant un paper rere l'altre, i de llegir el contingut de l'escrit en veu alta davant del grup. Els joves hauran d'esbrinar de quina persona es tracta en cada cas.

Un cop finalitzada la lectura de tots els papers i després que tots els joves hi hagin pogut dir la seva, s'elaborarà un mural, a lliure elecció de cada grup, amb les diferents paraules o escrits que hagin compartit amb el grup.

Amb aquesta dinàmica, es posa en context quin és el lema de l'any i de què tracta. A més, els integrants del grup tenen l'oportunitat de conèixer una mica més a fons les altres persones, a més de poder saber de quina manera poden comptar els uns amb els altres com a membres d'un mateix grup.

Famílies

Objectius

- Conèixer el lema.
- Crear vincles de confiança.
- Establir una presa de contacte.

Recursos i material

- Aula
- Cadires
- Pilota
- Fulls en blanc

Desenvolupament de l'activitat

Abans de presentar l'activitat, es farà una breu explicació del lema i s'explicarà el que es farà durant aquest curs. Tot seguit, per trencar el gel, començarem fent un petit cercle amb els participants (familiars, infants, professionals). Tindrem una pilota que ens anirem passant. Cada cop que una persona rebi la pilota dirà el seu nom i haurà de contestar una pregunta que li farà qui li ha passat la pilota (per exemple, què creus que aportaràs aquest any?). Haurem d'assegurar-nos que tots participin i puguin contestar almenys una pregunta. Per això, es faran dues rondes; la primera ronda serà de preguntes personals (per exemple, què és el que tu aportaràs?) i la segona pregunta més de cara als altres (per exemple, què esperes d'aquest curs?).

Caldrà que els educadors preparin prèviament les preguntes, ja sigui amb anterioritat o bé el mateix dia abans de començar la dinàmica, per donar una mica de marge perquè cadascú pensi una o dues preguntes (tant personals com de la vida social) per poder-les formular quan els toqui.

Com a reflexió final o conclusió, el que busquem és establir una primera presa de contacte, conèixer-nos una mica i crear un primer vincle de confiança tant del professorat amb les famílies com de les famílies amb el professorat per poder dur a terme les sessions amb més confiança.

Octubre: compta amb mi per no decaure

Les primeres dificultats comporten també els primers dubtes. Si alguna cosa té la joventut és que les pors es veuen diferents. O directament no es veuen. Per això, la rendició no entra en els plans dels joves. Així, com els Germans de Bugobe que van lluitar fins al final per la seva missió, prenem el seu exemple per no rendir-nos quan sembli que tot va malament. No rendir-se és saber bé de qui ens fiem.

Infantil i Primària

Objectius

- Valorar l'esforç com a eina indispensable.
- Cooperar amb altres persones per assolir objectius comuns.

Recursos i material

- Full DIN-A4
- Llapis
- Cartolina amb atributs (força, agilitat, punteria, defensa, etc.) i un dibuix que els il·lustri
- Xiulet

Desenvolupament de l'activitat

Cada infant està assegut al seu lloc de l'aula. Es reparteix un full DIN-A4 i un llapis a cadascun. Cada alumne ha d'escriure el nom dels quatre infants més propers a ell. Seguidament, el dinamitzador mostrarà la cartolina amb els atributs i els explicarà.

Cada infant haurà d'imaginar-se que és el capità d'un equip (futbol, bàsquet, vòlei, etc.) i relacionar els seus companys més propers amb els atributs mostrats.

Posteriorment, cada capità es posarà dempeus davant de la pissarra, agafarà el xiulet i dirà el nom del company. Explicarà per quin atribut l'ha escollit i per què aquest atribut. Seguidament, farà sonar el xiulet. Tot seguit, el company esmentat haurà de sortir i posar-se al seu costat. A continuació, repetirà el mateix procés amb els altres tres.

Per acabar, la resta del grup, que està als seus respectius llocs de l'aula, animarà els integrants de l'equip mentre tornen al seu lloc. Seguidament, sortirà la següent persona i repetirà el mateix procés.

Les finalitats d'aquesta activitat són dues: la primera, saber reconèixer i derivar responsabilitats als integrants del grup; la segona, veure com amb el treball en equip es pot assolir un objectiu que per separat no es podria assolir.

Joves i famílies

Objectius

- Conèixer i identificar els punts febles.
- Identificar els prejudicis i els estereotips que apareixen en el vídeo.
- Aprofundir en la importància de l'ajuda.

Recursos i materials

- Vídeo: *El circo de la mariposa* <https://www.youtube.com/watch?v=HRdhaHKIJeM>
- Pissarra i retoladors de pissarra
- Aparell electrònic (ordinador, projector...)

Desenvolupament de l'activitat

La dinàmica en qüestió es durà a terme en un espai on hi hagi un aparell electrònic en què es pugui visualitzar el curtmetratge El circo de la mariposa. L'objectiu principal és que els joves identifiquin els prejudicis i estereotips que hi apareixen i s'adonin que la perseverança i l'esforç són peces clau per aconseguir els objectius de cadascú.

Per tant, després de visualitzar el vídeo, es pot obrir un debat on puguin descriure les qüestions ja descrites.

Seguidament, amb l'ajuda d'una pissarra, cada jove podrà anar anotant a la pissarra les seves pors o punts febles i la resta del grup aportarà la seva visió de com millorar o resoldre aquesta por o dificultat, sempre amb respecte i educació envers l'altra persona.

Preguntes per conduir l'activitat:

- Us heu sentit identificats amb algun dels personatges?
- Us esforceu per superar les vostres pors o dificultats? Com ho feu?
- Què podeu fer quan identifiqueu la por o dificultat d'algun company o companya?

Gran part de les decisions que prenguem en el present afectaran la nostra vida futura d'una manera o altra, marcant el nostre desenvolupament personal, la nostra estabilitat econòmica o la nostra salut, però l'actitud amb què enfrontem el resultat d'aquestes conseqüències marcarà la diferència en el futur.

Novembre: compta amb mi per al canvi

El dret a la participació ens demana garantir que els infants i adolescents estiguin en condicions de formar-se un judici propi, així com el dret a expressar lliurement la seva opinió sobre les situacions que els afecten, tenint en compte les opinions de l'infant en funció de la seva edat i maduresa. El dret a la participació ens parla del respecte que els joves tinguin veu i vot en la construcció del seu futur.

Infantil i Primària

Objectius

- Conèixer els drets de la infància i, de forma més concreta, el dret a participar.
- Fomentar la participació dels infants mitjançant una acció que porti una millora a l'entorn proper o a la societat.
- Desenvolupar la capacitat de cooperació en el desenvolupament d'una tasca conjunta.

Recursos i material

- Ordinador (per escoltar la cançó i redactar, en cas necessari)
- Càmera o mòbil (per gravar)
- Papers
- Bolígrafs
- Colors
- Retoladors

Desenvolupament de l'activitat

Introducció o tancament de l'activitat amb una estona d'interiorització (uns 10 minuts)

Aquesta activitat es pot dur a terme tant amb els grups d'Infantil com amb els grups de Primària, tenint en compte algunes adaptacions a les diferents etapes evolutives.

Primerament, s'introdueixen els drets de la infància amb la Cançó dels drets dels infants, de Maristes (<https://www.youtube.com/watch?v=q589gKS-Tio>) o amb alguna altra cançó que conegueu i faci referència als drets de la infància.

Després d'escoltar la cançó, plantejarem preguntes als infants per identificar què han entès de la cançó i per descobrir què saben sobre els drets dels infants:

Preguntes per a Infantil:

- De què parla la cançó?
- Quins són els drets que esmenta la cançó?

Preguntes per a Primària:

- De què parla la cançó?
- Quins són els drets que esmenta la cançó?
- Creieu que tots els infants tenen els mateixos drets? Per què?
- Creieu que algun dret és més important que altres?

El educador velará por conducir un debate en el que se reflexione sobre estas y otras cuestiones que puedan ir surgiendo.

L'educador vetllarà per conduir un debat en què es reflexioni sobre aquestes i altres qüestions que puguin anar sorgint.

Tot seguit, incidirem en el dret a participar, entenent-lo com el dret a manifestar les seves opinions sobre qualsevol tema que els afecti, a ser escoltats pels adults. Han de poder expressar les seves creences, culturals o religioses, respectant sempre les de les altres persones. També tenen dret a participar en programes culturals i socials.

Compartirem aquesta definició del concepte amb el grup (adaptant-la a les diferents edats) i preguntarem als infants com participen ells en el seu dia a dia i amb quines accions ho fan. Alguns exemples que ens poden servir de guia són: expressar el que pensen els infants a través de les xarxes socials de l'escola o dir-li al pare o a la mare que no volen fer l'extraescolar de futbol perquè el que els agrada realment és, per exemple, la música, etc.

A continuació, explicarem als infants que les seves accions i la seva participació poden tenir no només un impacte en el seu dia a dia, sinó també en la resta del món i que comptem amb ells per generar un canvi. A continuació, plantejarem una sèrie de preguntes als grups.

Així, plantegem als alumnes d'Infantil que responguin la pregunta següent: què voleu dir-li al pare, a la mare o la persona que us cuida? En aquesta primera etapa les figures d'arrelament són persones essencials en la vida dels infants i, a vegades, poden presentar dificultats per escoltar els seus infants i prestar atenció al que els volen dir. És per això que proposem als infants que expressin, mitjançant l'expressió artística, oral, teatral, etc., alguna cosa que vulguin dir a les seves figures de referència. El material que generin se l'emportaran a casa per compartir-lo amb les famílies o, si ho preferiu, podeu fer una exposició a classe amb els diversos materials generats pels infants.

Amb els grups de Primària, compartirem la pregunta següent: què volem dir-li al món? (als adults, al professorat, a l'alcalde de la ciutat, als amics, als altres nens i nenes, etc.). A més, proposarem als infants de Primària que generin un material específic per expressar el que vulguin dir. Algunes possibilitats són una carta escrita a mà o a l'ordinador, un TikTok, un vídeo, un PowerPoint, una cançó, una creació artística, un pregó per compartir amb el barri i que es pugui difondre a través de les xarxes socials de l'entitat, etc. Per generar aquest material, prèviament impulsarem un debat grupal per incentivar la reflexió i que cadascun pugui extreure'n què vol dir ell particularment.

Podem plantejar l'activitat de forma individual o grupal, segons la necessitat del grup:

- Cada infant respon a la pregunta individualment i genera el seu propi material. Finalment, el comparteix amb la resta del grup i amb «el món».
- Cada infant respon a la pregunta individualment en un debat grupal i després s'acorda la forma de generar un material grupal que contingui les idees de tothom.
- Es genera un debat grupal, es decideix un tema general i els infants generen un material col·lectiu fent aportacions individuals.

Com a cloenda, reflexionarem amb els infants sobre les accions dutes a terme, promovent que el grup generi algunes conclusions i incidint sobre com s'han sentit. Acabarem remarcant la idea que tots ells i elles són agents de canvi i tenen el dret i la capacitat per participar i expressar el que vulguin al món.

Joves

Objectius

- Conèixer els drets de la infància.
- Denunciar i visibilitzar la vulneració dels drets de la infància des de la seva pròpia experiència.
- Fer conscients els joves i adolescents que són defensors dels seus drets.

Recursos i material

- Llista de drets de la infància

- Mòbil o càmera
- Material divers tenint en compte les estratègies de cada grup

Desenvolupament de l'activitat

1ª sessió

A la primera sessió l'equip educatiu exposarà els diferents drets de la infància i els alumnes hauran d'identificar els que són més importants per a ells i quins creuen que s'han vulnerat segons la seva pròpia vivència. L'equip educatiu posarà èmfasi en els drets vulnerats i demanarà als joves que reflexionin de quina manera podrien participar activament per canviar-ho.

Amb l'ajuda de l'equip educatiu han de poder arribar a un consens sobre quins són aquells dos, tres o quatre drets que creuen que s'estan vulnerant més en la seva pròpia experiència.

2ª sessió

En aquesta segona sessió recuperarem els drets vulnerats que han sorgit a la sessió anterior i pensarem una manera de visibilitzar-los mitjançant un vídeo o un altre recurs per publicar a les xarxes socials del centre. Depenent de la quantitat de joves que hi hagi en aquell grup, es pot arribar a un acord i podeu fer el vídeo/recurs tots junts o per grups. En el cas que fos de tot el grup, poden organitzar-se diferents grups per tal que cada grup s'encarregui d'un tema en concret.

En aquesta sessió, es tracta de poder treure tots els dots artístics i reivindicatius, per poder expressar al món, de la manera més clara possible, quins drets creuen que se'ls vulnera. Cada equip directiu pot posar unes pautes per dur a terme el recurs que hagin escollit.

3ª sessió

És el moment de poder exposar o penjar a les xarxes el resultat del vídeo, la fotografia o el recurs de denúncia.

En finalitzar les tres sessions, els joves reflexionaran sobre l'impacte del material creat, posant èmfasi en la participació, l'esperit crític i la importància de ser agents de canvi. Si alguna cosa no ens convenç o no ens agrada, hem de lluitar per canviar-la.

Desembre: compla amb mi per il·lusionar-te

L'Advent és un temps d'espera i de preparació. L'arribada d'un infant no és quelcom que s'improvisa, i encara menys quan es tracta d'un infant que ens dirà alt i clar: «Compta amb mi». Li hem de fer lloc a la nostra casa i a la nostra vida. Hem de deixar que l'alegria ens envaeixi, que sapiguem transmetre-la als que ens envolten i estar preparats perquè, quan arribi la bona notícia, correm a donar la benvinguda al nounat. És un temps per anar-nos col·locant, com ens demanaria Marcel·lí Champagnat, els primers davant del pessebre.

Infants i Famílies

PRIMERA ACTIVITAT

Objectius

- Conèixer les diferents cultures.
- Conèixer la importància de l'acceptació dels altres (tenir presents les diferències).
- Identificar i desmuntar els estereotips relatius a les diferents cultures.

Recursos i materials

- Fulls
- Retoladors
- Cinta adhesiva

Desenvolupament de l'activitat

Aquest és un exercici per dur a terme a l'aula amb famílies de diferents orígens. Les famílies s'hauran d'agrupar per origen i se'ls entregaran dos fulls per grup. Es demanarà a cada grup que escrigui en un full les característiques principals que creuen que defineixen la seva cultura d'origen, i en l'altre full algunes característiques que creguin que defineixen la cultura d'altres orígens de l'aula.

Tot seguit, s'exposen els resultats agrupats per orígens (vistos pels propis i pels altres):

Origen	Característiques identificades pel mateix grup	Característiques identificades pels altres
Català		
Xinès		
Magrebí		
Equatorià		
Ètnia gitana		

S'obre el debat:

- Com veiem la nostra pròpia cultura i com veiem la dels altres?
- Quines característiques tenen en comú?
- Coneixem persones de tots aquests països? Coneixem alguna persona que no correspongui al que considerem característic del seu país?

- Per què normalment tenim tendència a generalitzar? Això és correcte o incorrecte?
- Què diria de nosaltres algú que no ens conegués i només ens veiés des de fora (algú amb una llengua i una cultura diferents de les nostres)? Com ens sentiríem?
- Què és un estereotip? Els utilitzem en les nostres vides? Poseu-ne exemples.

SEGONA ACTIVITAT

Objectius

- Identificar i reconèixer les diferents cultures.
- Identificar i desmuntar els estereotips relatius a les diferents cultures.

Recursos i materiales

- Fulls o cartolines
- Bolígrafs
- Mapamundi
- Ordinadors

Desenvolupament de l'activitat

S'identifiquen les nacionalitats representades a l'aula. Es divideixen els alumnes en grups (tants grups com nacionalitats hi hagi a l'aula). Per un mètode aleatori, cada grup escull un país i ha de preparar una presentació d'aquest país a les famílies, mitjançant un dibuix, un organigrama, una cartolina, etc.

Cada grup ha de caracteritzar un dels països assenyalats, tenint en compte alguns dels aspectes següents:

- Idioma
- Religió principal
- Altres religions
- Sistema polític
- Personatges importants (homes i dones)
- Jocs infantils i d'adults
- Monuments d'interès
- Contes tradicionals o llegendes
- Preu d'un bitllet d'avió des d'aquí fins a aquest país
- Normes culturals a tenir en compte en un viatge a aquest país

El docent escollirà els criteris que li semblin més adequats. També es pot preguntar a les famílies què voldrien saber sobre cadascun dels països perquè després el grup encarregat del país ho investigui.

S'inicia el debat amb preguntes com:

- Què és el que coneixies abans de cadascun dels països i què és el que coneixes després d'aquest exercici?
- Què és el que més t'ha sorprès? De quin país?
- Creus que el fet de tenir diferents tradicions fa que tinguem problemes en conèixer-nos?

Per acabar, reflexionarem amb les famílies sobre les característiques de cada família i com aquestes, tot i ser diferents, poden tenir relació amb elements, valors, etc., d'altres cultures.

Donarem valor a la diferència i a les aportacions positives que té la multiculturalitat en les nostres vides: ens ajuda a obrir la ment, a créixer i reflexionar sobre les nostres idees o valors, etc. Incidirem en els valors que compartim: l'ajuda cap a l'altre, l'esforç, l'estima cap a la família, etc.

Joves

Objectius

- Compartir amb la resta del grup les coses petites que ens fan feliços.
- Identificar les il·lusions de la resta del grup.

Recursos i material

- Paper i bolígraf
- Depenent del tema escollit en l'amic invisible, s'utilitzaran uns materials o uns altres

Desenvolupament de l'activitat

A principis de desembre l'equip educatiu reunirà el grup i exposarà la dinàmica de l'amic invisible. En aquesta dinàmica es tracta de donar paperets a tots els membres del grup, que hauran d'escriure el seu nom al paperet rebut. Un cop l'hagin escrit tots, es doblegaran els paperets i es posaran en un recipient o caixa. Cada component del grup haurà d'agafar un paper doblegat i mirar el nom de la persona que li ha tocat. El principal requisit de l'activitat és que els participants només coneguin el nom que els ha tocat a ells i que el mantinguin en secret.

Cada grup de joves durà a terme la dinàmica de l'amic invisible amb els seus companys i companyes. Aquest amic invisible és una mica especial, ja que el regal que li haurem de fer s'ha de centrar en les coses que necessita o que el fan feliç. Cada grup pot escollir una temàtica concreta a regalar.

Els regals podran ser materials o no materials (tasques, experiències, sortides, acompanyaments...), depenent de la realitat de cada grup. A principis de desembre l'equip educatiu reunirà el grup en un espai apte perquè el grup pugui seure en cadires, formant un cercle. Després, els educadors els explicaran en què consisteix l'amic invisible, però posant èmfasi a la nova norma. Seguidament, repartiran a cada integrant un paper, del format que els educadors creguin convenient, on hauran d'escriure el seu nom i un petit text relacionat amb les coses que el fan feliç. Un cop tothom tingui el paper enllestit, el paper s'haurà de doblegar en dos i introduir-lo en una caixa o bol. Cada integrant haurà d'agafar un paper i llegir-lo. El nom que li toqui no el pot saber cap integrant del grup. D'aquesta manera el joc és més divertit.

Per acabar, es parlarà de la temàtica que s'utilitzarà per al regal. Si volen, poden fer un regal a partir del text que cada persona hagi escrit. Si no volen regalar res material, es pot fer un regal més dedicat a moments especials, etc. També es decidirà la data escollida en què els membres del grup volen lliurar els regals.

Cal tenir en compte que arriba l'època de Nadal i amb ella un període de festivitat i generositat què cada cultura expressa d'una manera diferent. Aquest és un bon moment per treballar la fraternitat i posar en valor els actes que duem a terme dia a dia per ajudar els nostres iguals.

Gener: compta amb mi per la pau

El nou any arriba ple de bons propòsits, però no n'hi ha prou amb proposar-se'ls. Cal assumir la responsabilitat de dur-los a terme. I, juntament amb els propòsits personals, el mes ens recorda la necessitat de lluitar per la pau. La pau com a únic camí cap a la igualtat real entre tots i totes, com a únic mitjà per assegurar un futur a tothom. Treballar per la pau depèn de cadascú, cal assumir aquesta responsabilitat, i per això ens atrevim a dir junts: «Compta amb mi».

Infantil

Objectius

- Conèixer el concepte de pau.
- Connectar amb la pròpia interioritat i amb la pau interna.
- Identificar els valors propis que es poden aportar a la resta per generar un clima de convivència i pau.

Recursos i material

- Ordinador
- Altaveus
- Cartolines DIN-A4
- Colors
- Tisores
- Pintura de mans de color blanc
- Pegament
- Matalassos

Desenvolupament de l'activitat

Comencem l'activitat escoltant junts la cançó La festa de la pau, de Dàmaris Gelabert (<https://www.youtube.com/watch?v=-ISx80tGzgg>). La cantem i la ballem plegats dues vegades. Primer, l'escoltem ballant, cantant, etc. o fent allò que ens inspire la cançó. Després, l'escoltem caminant per la classe, en silenci.

A continuació, mantenint el silenci i el clima relaxat generat, col·locarem matalassos a terra. Els infants s'hi estiraran i l'educador farà una meditació guiada amb la finalitat que els infants connectin amb la seva interioritat i pau interna.

Per dur a terme la meditació, els podem descriure un paisatge i les seves característiques i podem posar-los música relaxant de fons. Per acabar la relaxació, ens aixecarem i farem cinc respiracions: agafem aire pel nas i el traïem per la boca.

Un cop acabada la meditació, proposarem als infants crear un mural de la pau (l'educador s'encarregarà de plantejar el títol del mural) que, un cop acabat, podrà col·locar-se en un espai comú. Abans d'executar la tasca artística, preguntarem als infants: què podeu fer cadascun de vosaltres per aportar pau a aquest centre, a casa vostra, etc.? Cada infant haurà d'esmentar algun aspecte i amb els grups més petits podem facilitar-los nosaltres i que ells triïn entre: amistat, sinceritat, jocs, abraçades, estima, escolta, amor, somriures, etc. Un cop escollit, facilitarem una cartolina mida DIN-A4 a cada infant, i cadascun d'ells es pintarà les mans i les plasmarà a la seva cartolina. Després haurà d'escriure o pintar la paraula que ha escollit i l'enganxarà a la cartolina. Per acabar, l'educador, amb l'ajuda dels infants, escollirà un racó on situar el mural i enganxarà unes cartolines amb les altres, per tal de crear el mural de la pau.

Primària

Objectius

- Dialogar i reflexionar entorn dels conceptes de pau i de no-violència.
- Identificar i expressar emocions positives i negatives que es generen.
- Adquirir habilitats per millorar i mantenir un bon clima de convivència.
- Adquirir habilitats per prevenir i resoldre conflictes de forma pacífica.

Recursos i material

- Ordinador
- Altaveus
- Matalassos

Desenvolupament de l'activitat

Comencem l'activitat visualitzant junts el vídeo del projecte de poesia dibuixada Podries, de Joana Raspall:

<https://www.youtube.com/watch?v=dvEDdx030ww>

A continuació, plantegem aquestes preguntes als infants:

- Què enteneu per pau?
- Penseu que vosaltres viviu en pau?
- Quines coses fan que vosaltres viviu en pau?
- Penseu que totes les persones viuen en pau? Per què?

L'educador dinamitzarà el debat i vetllarà perquè tothom hi participi.

Abans d'iniciar l'activitat principal, organitzarem un joc d'escalfament en què els infants han de caminar per la classe mentre sona una cançó lenta, després córrer mentre sona una cançó més animada i, per acabar, fer exercicis d'estiraments facials i corporals i exercicis de respiració.

Un cop finalitzat, farem un joc de rol o teatre. Per portar-lo a terme, seguirem aquesta seqüència:

1. L'educador del grup ha de formar grups (de 2 a 4 persones, però excepcionalment fins a 6) i els assignarà els rols.
2. Tot seguit, els explicarà les situacions que s'han de representar al grup, tal com estan descrites més endavant.
3. Per a la preparació dels personatges, deixarem uns minuts perquè els infants practiquin els papers i decideixin alguns aspectes de cada personatge (nom, personalitat, etc.) amb la finalitat que la situació sigui més realista. Ho faran apartats de la resta d'infants que visualitzaran la situació. Si cal, donarem indicacions específiques a algun dels personatges.
4. Per preparar els infants que observen, convé indicar-los que l'observació és molt important. Per això, podem suggerir a les persones observadores que tinguin en compte alguns elements que ens interessin especialment.
5. Per a la preparació de l'escenari, hem de tenir en compte el lloc, els objectes necessaris, etc.
6. Per iniciar el joc, l'educador ha d'indicar quan és el moment de començar la interpretació i ha de demanar 30 minuts de silenci abans de començar.
7. En cas que sorgeixi algun conflicte durant la representació o si hi ha qualsevol distorsió, l'educador podrà parar, fer un exercici de relaxació i reprendre l'activitat.

8. Podem fer una pausa i parar durant un breu període de temps si el joc es fa massa llarg o volem fixar-nos en algun aspecte en concret.
9. L'avaluació és una part essencial del joc per tal d'assimilar el que ha passat. Podem iniciar-la preguntant als alumnes com s'han sentit amb el seu personatge i què ha succeït en cada moment. Després preguntem les opinions als que han observat i debatem amb tot el grup per extreure conclusions en relació amb les habilitats que permeten o dificulten mantenir un bon clima de convivència, així com les habilitats que permeten prevenir i resoldre conflictes de forma pacífica, en relació amb la pau i la no-violència.

Proposta de situacions:

1. Un infant del Marroc fa tot just un mes que ha arribat a Espanya i acaba de començar a l'escola. Un company del seu grup es riu d'ell cada dia pel seu color de pell i perquè porta roba vella. L'infant del Marroc plora cada dia quan arriba a casa, ja que se sent molt trist i té por d'anar a l'escola. Un altre infant s'assabenta d'aquesta situació i decideix parlar amb l'infant que es burla del nou company. En veure que no li fa cas, demana ajut a la seva professora, que decideix ajudar-los parlant amb els infants per separat (4 personatges).
2. Dos germans de Gaza (Palestina), de 6 i 11 anys, estan molt espantats perquè a la seva ciutat hi ha una guerra. Els infants no poden anar a l'escola ni jugar al carrer amb altres infants. Un dia no fan cas de les indicacions dels pares, surten al carrer i es troben una persona que dispara contra altres persones. Un veí se'ls troba sols pel carrer i els acompanya de retorn a casa seva (4 personatges).
3. Una família espanyola i una família pakistanesa són veïnes, viuen porta amb porta. A l'inici de conviure juntes, van tenir diversos conflictes, ja que a ambdues els molestava l'olor del menjar de l'altra, els sorolls de cada casa... Un dia, una de les veïnes va trucar a casa de l'altra per parlar del tema. La veïna la va convidar a entrar i, després d'una estona xerrant, es van adonar que tenien moltes coses en comú: els agradava molt cuinar plats que havien après de les seves famílies d'origen, tenien fills que jugaven molt a casa i feien molt soroll. A partir d'aquell moment, les famílies es van fer amigues i es convidaven a dinar, els seus fills juguen junts... (4 personatges, 2 mares/pares i 1 infant de cada família).
4. Una noia d'11 anys té un compte d'Instagram on publica fotos i vídeos i expressa el que pensa. Una altra noia i un noi han començat a publicar comentaris ofensius i insults a les seves xarxes socials. La noia té molta por, se sent molt insegura i no vol sortir de casa. Un grup de 3 companys s'ha assabentat de la situació i ha començat a fer accions per donar suport a la noia per intentar frenar aquesta situació. S'han posat en contacte amb la noia per donar-li suport emocional, han denunciat a Instagram els infants que li fan ciberassetjament i han acompanyat la noia a posar una denúncia a la policia (6 personatges).

Cal ressaltar que les educadores també poden crear altres situacions adaptades al seu grup. Per tancar l'activitat, reflexionarem amb els infants sobre les accions dutes a terme, promovent que el grup generi algunes conclusions i incidint sobre com s'han sentit. Conclourem remarcant la idea que tothom pot viure una situació de violència i és important que tinguem habilitats per mantenir un bon clima de convivència i resoldre conflictes de forma pacífica amb la finalitat de viure en un entorn de pau que ens aporti benestar.

Joves

Objectius

- Identificar les actituds violentes del dia a dia.
- Posar en valor les petites coses que podem fer en el nostre dia a dia per lluitar contra la violència.

Recursos i material

- Folis
- Bolígrafs
- Caixa
- Material per a fer desaparèixer les violències

Desenvolupament de l'activitat

Aquesta sessió es divideix en dues activitats. A la primera reflexionarem sobre els actes de violència que hem desenvolupat cadascú de nosaltres en la nostra vida. La segona part està enfocada a treballar la pau en oposició a les violències descrites anteriorment.

A la primera part cada jove escriurà en un full aquelles violències que creu que ha dut a terme en l'últim any. Després que tothom les hagi pogut anotar, els educadors donaran pas a alguns participants, per si volen compartir amb la resta del grup el que han escrit.

Un cop escrites i exposades, el grup decidirà de quina manera volen fer desaparèixer aquell foli (enterrar-lo, amagar-lo, cremar-lo, etc.). D'aquesta manera deixarem enrere aquelles actituds que no ens agraden per donar pas a noves formes de relacionar-nos i estimar-nos.

A la segona part de l'activitat, els joves hauran d'escriure en un tros de paper els actes, les actituds o els desigs que volen canviar per a si mateixos o per construir un món millor. Un cop escrits, posarem cada paper en un sobre, decorat de la manera que cada jove vulgui i introduïrem tots els sobres en una caixa. Aquesta caixa es farà desaparèixer (enterrant-la, amagant-la, etc.). Al mes de juny, coincidint amb el final de curs, es desenterrarà o es recuperarà i podrem veure si aquests desigs s'han dut a terme.

Nota: al mes de juny hi ha una altra activitat proposada per continuar aquesta, tot i que es pot finalitzar tal com el grup o els educadors decideixin.

Famílies

Objectius

- Raonar en equip.
- Educar en la pau.
- Entendre el nostre món.

Recursos i material

- Aula
- Cabdell de fil o madeixa de llana

Desenvolupament de l'activitat

Es tracta d'una variant del joc de la pilota calenta. Per a aquesta dinàmica minimalista, només necessitarem un cabdell de fil o llana.

Per començar, hem de plantejar una pregunta que ens servirà per mobilitzar prejudicis i conceptes previs. Per exemple, què és la pau per a vosaltres? Fins i tot podem provocar la reflexió als alumnes: de quin color és la pau? Per què?

Quan tots hagin pensat una resposta, asseguts en cercle començaran a intervenir per torns, i ho farà el que tingui el cabdell en aquell moment.

En acabar, llançarà el cabdell a una persona que triï perquè continuï, però sense deixar anar el fil. D'aquesta manera, en anar responent, s'anirà creant un teixit amb els fils (les respostes) de tots.

Sense desfer la xarxa, feu una foto del resultat i convideu els alumnes a pensar el significat de la dinàmica: tots estem vinculats per xarxes invisibles i la construcció de la pau només pot ser col·lectiva.

Per posar fi a l'activitat, reflexionarem sobre com els prejudicis poden influir en la nostra manera de tractar les altres persones i farem èmfasi en la influència negativa que això té sobre l'altra persona (sentiment de no pertinença, tristesa, etc.). Convivim en un món divers on ens necessitem els uns als altres.

Febrer: compta amb mi per expressar-te

És difícil trobar joves que no tinguin res a dir. El que varia són els mitjans, els llenguatges o els mètodes d'expressió. Els joves tenen presència permanent al món digital. Utilitzen tota mena de llenguatges per comunicar-se: llenguatge gràfic, visual, musical o gestual. És un terreny per explorar, per fer que tothom se senti partícip del seu creixement. I necessitem un temps per adaptar-nos-hi, com a primer pas per a l'entesa.

Infantil

Objectius

- Conèixer les diferents emocions.
- Reconèixer les emocions.
- Saber expressar les emocions.

Recursos i material

- Conte o vídeo *El monstre de colors*:
<https://youtu.be/L0coPOPYbp4?feature=shared>
- Cinc pots o capses decorades amb els colors dels sentiments: verd = calma, blau = tristesa, vermell = ràbia, negre = por, groc = alegria

Desenvolupament de l'activitat

El primer que farem serà parlar amb els infants per descobrir què saben de les emocions. Podem plantejar-los les preguntes següents:

- Què és una emoció?
- Quines emocions heu sentit i en quines situacions?

Després, llegirem en veu alta el conte *El monstre de colors* (si no tenim el conte a mà, podem veure el vídeo a YouTube) i veurem si ha sortit alguna emoció que no coneixíem o que no havíem esmentat.

Després passarem a fer l'activitat. Amb diferents fotos, imatges o dibuixos dels diferents sentiments barrejades hem endreçar-les com el monstre i posar-les al pot o a la capsa que correspongui. Els infants poden afegir-hi dibuixos o escriure altres coses que no surten i que també els fan sentir aquella emoció.

Quan ja les tinguem totes endreçades, podem fer un repàs en veu alta del que hi ha dins de cada pot i a veure si tots hi estan d'acord. És molt important que l'educador deixi clar que sentir aquelles emocions no és bo ni dolent, i que tothom les sent alguna vegada. El que hem de saber acceptar és que els altres poden estar tristos, alegres, enfadats...

Aquestes capsas les podem deixar a l'aula i poden servir com a recurs habitual perquè els infants puguin dir com se senten.

Primària

Objectius

- Conèixer les diferents emocions.
- Reconèixer les pròpies emocions.
- Saber expressar les emocions.

Recursos i material

- Imatges de les diferents emocions. Les trobareu a:
<https://images.app.goo.gl/EpqU9sGmWCc68wqbA>
- Optatiu: disfresses, pintures... per a les representacions finals

Desenvolupament de l'activitat

El primer que farem serà parlar amb els infants per descobrir què saben de les emocions. Podem plantejar-los les preguntes següents:

- Què és una emoció?
- Quines emocions heu sentit i en quines situacions?
- On sentiu cada emoció?
- Amb qui les compartiu?

Després, al mig del grup tindrem diverses imatges que mostren les diferents emocions. Els infants han de posar nom a cada imatge, i poden comentar moments en què senten aquella emoció.

Després de conèixer les emocions i saber el seu nom, dividim els infants en grups de 4/5 perquè puguin representar l'emoció a través d'una petita representació de teatre. Han de representar un moment en què han sentit aquella emoció i també com els agradaria que els altres el tractessin en aquell moment. I els altres infants del grup han d'esbrinar quina emoció estan representant.

Podem obrir una mica de debat si, quan sentim aquella emoció, nosaltres també necessitem la resposta que han representat. És molt important que l'educador deixi clar que sentir aquelles emocions no es bo ni dolent i que tothom les sent, que hem de saber acceptar que els altres poden estar tristos, alegres, enfadats...

Joves

Objectius

- Posar de manifest la importància de la comunicació interpersonal, concretament del llenguatge no verbal i de les confusions en la comunicació.
- Reflexionar sobre les nostres emocions.

Recursos i materiales

- Foli
- Bolígraf

Desenvolupament de l'activitat

Expliquem tres jocs o dinàmiques en què es posa en relleu la importància de la comunicació:

1. El primer joc consisteix a fer que els nois i noies, sense parlar, s'ordenin segons la seva data d'aniversari (dia i mes). Durant tot el joc s'han de mantenir a la fila i han de trobar la manera de posar-se d'acord sense utilitzar la comunicació verbal.
2. El segon joc és el clàssic del telèfon: el grup es posa en rotllana i passem un paper amb una frase curta a un participant, que l'ha de xiuxiuejar a l'orella del participant que tingui a la dreta. La frase va passant de jove en jove fins a l'últim, que ha de dir la frase en veu alta.
3. El tercer joc consisteix en comentar, per parelles, un sentiment a partir d'unes preguntes. Per exemple:

- Què sento quan m'enfado?
- Com em sento quan estic amb el meu millor amic?
- Què faig quan em llevo de bon humor?
- Com em sento si faig enfadar a algú?
- Què m'ajuda en aquests moments?

Finalment, en grup, plantegem com ens hem sentit i què hem pensat durant els tres jocs o dinàmiques. La importància de la dinàmica consisteix a fer reflexionar sobre dos aspectes de la comunicació interpersonal: la dificultat de fer-nos entendre sense paraules, la facilitat amb què els missatges es poden interpretar malament i distorsionar i com costa interpretar els nostres propis sentiments a l'hora d'expressar-los.

Cal tenir en compte que la persona que condueix el grup no pot intervenir en el primer joc, sinó que s'ha de limitar a prendre notes per després fer reflexionar el grup. Pel que fa al segon joc, s'ha de proposar alguna frase que doni lloc a confusió i que sigui divertida. És molt important fer reflexionar el grup sobre la facilitat amb què un missatge es pot distorsionar i, per tant, sobre la necessitat de ser curosos amb els rumors.

Com a cloenda, cal comentar que la comunicació és un aspecte molt important en el nostre dia a dia i sovint no cuidem o no escoltem prou el que les persones ens demanen. És important saber escoltar, però també és important poder-nos comunicar; d'aquesta manera serem capaços de mantenir unes relacions més fortes i sanes i podrem expressar els nostres pensaments i necessitats.

Març: el teu esforç compta!

La Quaresma és el camí que ens porta fins al gest d'amor suprem que Jesús va tenir amb tots nosaltres. Són quaranta dies de mirar cap endins, de preparar el nostre cor per al que ha de venir. Són dies de desert, però també són dies per acompanyar els que volem en aquest camí. De mirar els que tenim a prop, de ser guies i referents per als nostres amics i amigues, d'estar disposats a deixar les nostres tasques perquè ens sentin a prop.

Infantil

Objectius

- Reconèixer les necessitats de l'altre.
- Fer alguna cosa per als altres.

Recursos i material

- Imatges de les emocions

Desenvolupament de l'activitat

Tornarem a agafar les emocions del mes passat i, ara que ja sabem reconèixer-les, parlarem de què podem fer quan els altres estan sentint aquella emoció.

Anem dient cada emoció d'una en una i cada infant ha d'expressar què necessita quan sent aquella emoció. Per exemple: «Quan estic trist... m'agrada que m'abracin/estar sol...».

Quan ja hem parlat de totes les emocions, els infants poden anar sortint de dos en dos al mig de la rotllana. Un representa l'emoció que l'educador li diu i l'altre respon tenint en compte què està sentint.

Per acabar, podem reflexionar sobre l'experiència viscuda: totes les persones tenim sentiments i nosaltres podem ajudar l'altre fent que se senti acompanyat o millor si tenim en compte el que està sentint en aquell moment.

Primària

Objectius

- Reconèixer les necessitats de l'altre.
- Fer alguna cosa per als altres.

Recursos i material

- Un pot o una capsa amb els noms de tots els nens i nenes del grup.

Desenvolupament de l'activitat

En un pot o en una capsa posarem paperets amb els noms de tots els nens i nenes del grup. Cadascú haurà de treure un paperet amb un nom i durant aquella setmana haurà de fer alguna cosa bona per a aquella persona.

Caldrà comentar que pot ser des d'ajudar-lo en alguna cosa fins a acompanyar-lo en algun moment en què estigui més trist, enfadat...

Al final de la setmana parlarem amb el grup de com ha anat:

- Heu pogut fer l'activitat?
- Heu estat atents a les necessitats de l'altra persona?
- Ha estat fàcil?
- Com us heu sentit quan una altra persona us ha ajudat?

A la reflexió final, parlarem de si val la pena tenir en compte l'altre. Tot i que a vegades ens suposi un esforç (perdre algun «privilegi»), és positiu tant per als altres com per a nosaltres mateixos.

Joves

Objectius

- Agafar perspectiva d'on vens i cap on vols anar, pensar en què i com t'agradaria complir el teu propòsit, pensar sobre quins recursos disposes per fer-ho i sobre quins no pots aconseguir, i plasmar-ho en un projecte, amb les fases proposades i els terminis corresponents.

Recursos i materials

- Espai tranquil i còmode on cadascú pugui estar una estona llarga concentrada, preferiblement en un espai natural
- Llibreta
- Bolígrafs o retoladors
- Notes adhesives
- Suro o taula/superfície
- Full DIN-A5

Desenvolupament de l'activitat

Aquesta dinàmica individual consta de quatre parts. És recomanable que la dugueu a terme en un sol dia; us pot portar ben bé quatre hores, comptant alguns descansos més o menys llargs entremig. És important que aneu punt per punt, i que no llegiu el punt següent si no heu fet l'anterior.

1. D'on vinc i on vaig

Surts de la ciutat, sol, en bicicleta. Encara no has deixat enrere els darrers edificis, però t'adones que has tancat una etapa i que duus les alforges plenes de molts i molt records profitosos, experiències i vivències. Però el teu cap és una olla a pressió. Tens intuïcions, idees, imatges... però no saps què volen dir exactament, ni com ordenar-les. Potser ni tan sols saps on vas. Es posa a ploure i busques recer en una teulada malgirbada. T'asseus i mentre descansas una estona i veus caure les gotes, et fas algunes preguntes.

Escriu-les a la teva llibreta (imprescindible), responent-les amb breuetat (un màxim de tres frases per resposta).

Vens d'una ciutat i tens una història que has viscut i culminat. Què hi has volgut dir? Què hi has viscut? Què hi has après? Què hi has ensenyat? Què hi has aportat? Com has articulat aquesta història? Amb qui has parlat? On t'hi has mogut? Com hi has actuat?

Ara fes un esforç i posa't a la ment de tots els que han rebut els teus missatges i les teves actuacions: com ho han entès? Com ho han interpretat? Hi han vist les mateixes intencions que tu hi volies expressar?

Passa una moto a tot drap i esquitxa les vores de la carretera. Sembla que la pluja va afluixant i aviat podràs seguir pedalant. Però on aniràs? Has pensat on vas? Mira al teu voltant, tens infinitat d'horitzons per escollir, però a quin vols dirigir-te?

Altra vegada, respon aquestes preguntes a la llibreta amb un màxim de tres frases per a cadascuna: què és el que vols expressar, viure, rebre o crear ara mateix? Què et cou, què necessites dir o fer? A qui ho vols dir? Com vols que ho entenguin? O amb qui vols compartir o construir els teus nous passos? Ho vols explicar a tothom, a les persones que pensen com tu, a la gent que no parla el teu idioma...? Com ho vols dir o fer? Amb quines tècniques o formes d'actuar i d'expressar-te vols portar-ho a terme?

2. Com t'agradaria fer el viatge?

Ya has escogido un destino. Has visto de dónde vienes, has pensado qué te ha aportado. Ja has escollit un destí. Has vist d'on vens, has pensat què t'ha aportat el teu viatge i ara ja tens un nou lloc on anar. I de cop se't desperten al cap tot d'idees, tot de possibilitats que tens al llarg del camí. De sobte, recordes que el teu amic et va dir que allà hi havia unes coves on podies anar amb barca per un llac subterrani, recordes aquella església que vas veure en un llibre que tenia uns frescos preciosos i que queda de camí, recordes aquelles parets que es podien escalar i per les quals podries passar desviant-te uns quants quilòmetres, i recordes aquell lloc tan bonic per on vas passar quan feies camí en altres moments i amb altres persones, i que potser t'agradaria tornar a visitar. Tens moltes possibilitats, però ets conscient que tens un temps limitat de viatge i que no ho pots fer tot. Et cal posar damunt la taula totes les idees i escollir aquelles que tenen més sentit per al teu destí final. Agafa notes adhesives o paperets.

1. Oblida't del teu projecte i el teu destí proper si el tens al cap, fes l'esforç. Escriu a cada nota adhesiva una de les idees que tinguis la inquietud de portar a terme: escriure un llibre, aprendre a tocar un instrument, iniciar uns estudis, pintar un mural, conèixer una persona, pujar un cim, fer un grafiti, participar en un col·lectiu, fer un viatge... Escriu-les totes, per molt esbojarrades que siguin, per molt irrealitzables que et semblin. Ves-les enganxant en una paret o un suro, de manera que quedin separats. No te'n deixis cap, escriu totes les que tinguis i t'inquietin. Un cop hagis acabat, passa al punt següent.
2. Recupera l'objectiu final del teu projecte (la resposta a la pregunta «què vull dir o fer?»). Escriu-lo tan sintèticament com puguis (en un màxim de tres frases) en un full DIN-A5 i posa'l al mig del suro o paret on tens les notes adhesives.
3. Ara mira't les idees i les inquietuds que has escrit. Pensa en cadascuna d'elles i escriu en una nova nota adhesiva, que enganxaràs a sota, el següent: què aporta aquesta idea per apropar-me al destí final del meu viatge? M'hi aproxima o me n'allunya?
4. Selecciona les idees que t'apropin més al teu destí final, més o menys una tercera part de les que has escrit (si n'has escrit 12, selecciona'n 4). Selecciona-les encara que siguin aparentment irrealitzables! Les descartades no les llencis: desa-les a la teva llibreta, no saps mai quan necessitaràs idees per a altres projectes. I ara ves mitja horeta a passejar o a distreure't!

3. Què tinc a les alforges?

Ara ja saps on vas i ja saps per on vols passar i com vols fer el teu viatge. Però, de cop, penses que tens ben poca cosa, tot just unes alforges mig plenes, uns amics a la carretera i un compte corrent en números rojos. Pensa sobre el que tens.

Escriu a la teva llibreta què tens a les teves alforges, fes-ne una llista curta. Pensa en els recursos de què disposes tant a casa (materials, instruments, eines, diners...) com les tècniques o recursos amb què comptes (tècniques artístiques, coneixements, experiències, habilitats o capacitats). Seria el que no et costa esforç i ja tens a la teva disposició.

Ara escriu el que pots trobar pel camí. Pensa en els recursos que podries aconseguir en el teu radi d'acció: temps, tècniques o coneixements que podries aprendre, material que podries llogar o comprar, habilitats que tenen els teus amics o coneguts i que et poden fer servei (un amic disposat a ensenyar-te a patinar o que va a córrer cada dia i que segurament t'hi convidaria, per exemple), fonts de finançament, com beques o similars... Allò pel qual t'has d'esforçar, però que tens al teu abast.

Tot seguit, escriu tot el que difícilment podràs trobar en el camí cap al teu destí. Escriu tots els recursos que, per ara, queden massa lluny: tocar la guitarra com l'Eric Clapton, 80 000 euros per reconstruir un edifici antic, temps que no tens, la contractació d'un tècnic que t'ajudi en alguna cosa, apuntar-te a un curs que es solapa amb una activitat que no estàs disposat a canviar...

Ara que ja has pensat els recursos que tens, els que pots aconseguir i els que difícilment aconseguiràs en aquest viatge, recupera les idees que havies deixat a la paret o al suro. Torna-te-les a llegir i classifica-les en tres blocs:

- Les idees que es poden dur a terme amb els recursos que ja tens.
- Les idees que es poden dur a terme amb els recursos que pots aconseguir.
- Les idees que no podràs dur a terme perquè no pots aconseguir els recursos necessaris per fer-ho.

Descarta aquestes últimes (guarda-les a la llibreta, no les llencis)..

4. El mapa del meu viatge

Mira la paret o el suro. Ja tens clar el teu destí, tens clars els llocs pels quals vols passar i tens clar què tens o què pots aconseguir i tot el que et cal per fer-ho.

Acaba de construir amb calma el mapa del teu viatge. Mira com pots casar els elements, si hi ha alguna idea que casa amb alguna altra. Si et surt una idea nova, pensa sempre si t'apropa o t'allunya del destí i si pots aconseguir els recursos per fer-la realitat. Pensa quan expliquis el teu viatge als amics. Podran veure la necessitat i el valor de totes les idees? Creus que n'hi ha alguna que confondrà més que no ajudarà? No tinguis por a treure o sacrificar idees si no t'apropen al teu destí, tens molt camí per recórrer a la vida.

Quan tinguis clar el mapa del teu projecte, pensa en la millor ruta. Pensa en els passos que has de seguir, quina parada ve abans o després de l'altra.

Per últim, pensa quants dies necessitaràs per dur-lo a terme. Marca't uns terminis per arribar-hi. Un cop siguis al camí, serà molt senzill entretenir-se a casa de gent nova o en un lloc bonic, però pensa que el teu objectiu és arribar, i arribar a temps. Pensa també que, si vols fer molt camí en massa poc temps, no podràs veure-ho tot i gaudir-ne.

Deixa madurar el teu projecte un dia, parla'n amb els teus amics i torna a recuperar-lo. Et convenç? Doncs comença a pedalar!

Per tancar el procés, convé recordar que el mes de març és un període de reflexió i creixement personal i, de fet, moltes religions i cultures coincideixen en aquest aspecte; així doncs, proposem fer un treball intern on els joves puguin desenvolupar un exercici d'autoconeixement i d'espiritualitat que els ajudarà a millorar el seu lideratge i la seva coherència interna.

Famílies

Objectius

- Posar-se a la pell dels altres.
- Valorar l'esforç de cada persona.

Recursos i materials

- Vídeo i projector

Desenvolupament de l'activitat

En aquest mes visualitzarem un vídeo, que ens servirà com a reflexió, *Ayuda a tu prójimo*:

<https://www.youtube.com/watch?v=LQ8A6Opqao0>

Podem veure que hi surt un home pobre, amb pocs recursos, sense ningú al costat. Entenem que és una persona que no té família i que viu al límit. Però igualment ajuda els altres i comparteix tot el que té (per molt poc que sigui) amb les persones necessitades.

Trobem diferents situacions:

- Comparteix menjar amb un gos de carrer i potser es queda amb gana, però ho fa perquè el gos no té menjar i això l'enriqueix perquè acaba tenint algun ésser viu al seu costat que li fa companyia.
- També veiem com comparteix la seva saviesa i, per no malgastar l'aigua que està caient, posa una planta perquè es pugui regar i créixer. Amb aquesta acció ajuda el món i veu com la planta va creixent a mesura que passen els dies.
- També dona els pocs diners que té a una mare i una filla, perquè la nena pugui tenir una educació i la seva mare pugui tenir una vida millor. Quan aquest hi va un dia, troba que la mare està sola i que la filla ja va amb l'uniforme de l'escola i hi parla... A ell això l'omple de felicitat i, encara que no li puguin retornar els diners, sí que comparteixen amb ell somriures i moments de felicitat.
- I finalment veiem com a la seva veïna sempre li porta plàtans i els hi deixa a la porta, i aquesta mai entén per què ho fa si ell mateix potser ni en pot menjar. La veïna, com a agraïment, el convida a casa seva. Això ens transmet més amor, més emocions i ens fa reflexionar que potser ell, per molt que hagués tingut diners, menjar o saviesa, si no hagués actuat tal com ho ha fet, potser no hauria pogut tenir aquestes emocions i sensacions que li transmeten.

El tema del vídeo és un tema delicat. Per això, després de visualitzar el vídeo, es podria obrir un debat comentant les situacions anteriors i posant exemples similars del nostre dia a dia que hem viscut com a família o de manera individual. A vegades, les coses materials no són les principals en les nostres vides, sinó que petits gestos fan que creixin grans coses.

Abril: compta amb tothom

Qui viu la Pasqua no s'ho pot callar. És tan intens el que sentim que ens remou el cor i ens canvia els fonaments. Com callar-s'ho? No hi ha fet important a la vida dels joves que no estigui acompanyat d'innombrables trucades i missatges per explicar-lo, per analitzar-ne cada mínim detall. No hi ha alegria que es vulgui mantenir en secret. I la Pasqua de Jesús és la més gran de les alegries. Els dos grans eixos d'aquest mes són l'acollida i la cura. Es convida a agermanar grups, els més grans amb els més petits, per exemple. Com podem col·laborar junts? Com poden ajudar els més grans a fer que els més petits se sentin acollits? Què poden aportar els petits a la resta de la comunitat?

Infantil i Primària

Objectius

- Preparar una acció cap a altres persones.
- Compartir un berenar amb infants diferents als del meu grup.
- Cooperar per un objectiu comú: berenar plegats.

Recursos i material

- Recepta de cuina, ingredients i estris
- Material per parer taula i decoracions (estovalles, tovallons, gots, culleretes per al pastís i alguna decoració especial per a l'ocasió)

Desenvolupament de l'activitat

Barregem diferents infants, ja siguin tots del mateix nivell o de diferents, per tal de crear petits grups de treball amb infants que no es relacionen habitualment. Un cop tinguem els grupets fets, els donarem uns encàrrecs.

L'objectiu comú serà compartir un berenar de germanor, però aquest berenar s'haurà de preparar entre tots plegats. Més avall, incloem una recepta per elaborar un pastís de fruita, encara que es pot optar per altres possibilitats. Depenent de la quantitat d'infants, com a mínim en farem dos grups: el grup 1 prepara el berenar i el grup 2 prepara l'espai i la taula.

Proposta de berenar: preparar un pastís de fruita

Proposta d'espai: preparar taules i cadires, i parer taula amb molta cura. Si volem, hi podem afegir decoració per a aquest moment important; per exemple, cartells amb els noms per saber on han de seure, dibuix de regal o altres.

Per iniciar el berenar, donem les gràcies a tots per la feina feta i proposem escollir una cançó de bon profit i cantar-la tots plegats. En finalitzar el berenar, entre tots endreçarem l'espai.

Recepta per fer un pastís de fruita

Ingredients per a 10 persones

- > 150 g de galetes tipus maria (25 unitats aprox.)
- > 100 g de mantega (mitja tassa)
- > 3 iogurts grans de la varietat que es desitgi
- > Fruita fresca tallada (suficient per cobrir tota la superfície)

Estris de cuina

- > Motlle o safata per fer el pastís
- > Cullera de sopa
- > Bossa de plàstic per triturar galetes

- > Ganivets per a la fruita
- > Tassa per mesurar la mantega

Procediment

1. Fiqueu les galetes una mica trencades dins d'una bossa i aneu donant cops fins a obtenir-ne farina de galeta.
2. A continuació, barregeu les galetes amb la mantega fins que tingueu una massa mal·leable.
3. Col·loqueu aquesta massa en el motlle i, amb l'ajut d'una cullera, l'estireu fins a cobrir tota la base. Tot seguit, barregeu els tres iogurts i aneu fent capes per damunt de la base.
4. Reserveu el pastís a la nevera. Mentrestant aneu tallant les fruites que faran de decoració.
5. Quan les fruites estiguin llestes, traieu el pastís i el decoreu.
6. Per facilitar el repartiment, podeu tallar-lo i preparar directament els plats abans de portar-los a taula.
7. Com a recomanació, si no disposeu de nevera, no cal fer pausa entre la col·locació del iogurt i les fruites i, per tant, es poden tallar les fruites al principi.

Joves**Objectius**

- Conèixer la realitat d'altres persones.
- Empatitzar amb un col·lectiu diferent del d'un mateix.

Recursos i material

- Aula
- Persona amb ganes d'explicar alguna temàtica (pare, mare, professional, etc.)

Desenvolupament de l'activitat

Com a joves que són, és important dedicar un mes a l'escolta, l'empatia i el respecte cap a diferents realitats pròpies d'altres persones.

Aquesta activitat consisteix a fer que el mateix equip educatiu pugui pensar en un tema actual que estigui a l'ordre del dia en el grup de joves amb els quals estan intervenint (sexualitat, guerres, drogues, esport, etc.). Un cop escollit el tema, seria el moment de buscar a alguna persona que estigui disposada i tingui ganes d'explicar informació sobre aquest tema als joves. Es pot contactar amb alguna persona que tingui experiència sobre un tema determinat i pugui explicar als joves la seva situació o el que ha viscut. Els joves han de poder escoltar i empatitzar amb l'altre i poden fer-li preguntes si volen conèixer la seva història més a fons.

Si és necessari, l'equip educatiu pot acompanyar la xerrada amb alguna dinàmica si la persona convidada ho vol, per complementar l'activitat amb alguna proposta addicional.

Maig: amb qui pots comptar?

Demandar que comptin amb un mateix porta implícita una actitud de disponibilitat i servei. El millor exemple el tenim en la figura de Maria. Disponible sense reserves a la crida de Déu i, alhora, assumint la iniciativa quan era necessari, com va fer a Canà. En un moment en què el curs està arribant al final, és important no perdre la iniciativa, col·locar-nos el «davantal» del servei i posar els nostres dons al servei dels altres i dir-los com Maria: «Compta amb mi».

Infantil i Primària

Objectius

- Visibilitzar els vincles que tenim.
- Compartir amb el grup quins vincles tenim entre nosaltres.
- Prendre consciència de les persones que ens fan costat.

Recursos i material

- Cartolina individual (o paper mural per a Infantil)
- Fils de colors
- Llapis, colors i/o retoladors
- Conte *El fil invisible*, de Miriam Tirado

Desenvolupament de l'activitat

Abans de començar l'activitat, és recomanable llegir en veu alta el conte *El fil invisible*, de Miriam Tirado, o visualitzar el vídeo corresponent:

<https://www.youtube.com/watch?v=O31lbxsE-WO>

Després de veure el vídeo, ens fem la pregunta: quins són els meus fils invisibles? I, a partir de les respostes, anem compartint els exemples.

A continuació, proposem un petit taller per fer visibles els fils que ens lliguen a les persones que ens fan costat. Cada infant es dibuixarà a si mateix en una cartolina. Tot seguit, escriurà els noms o dibuixos de les persones que sent a prop seu i amb les quals pot comptar. Després, des de la panxa del seu propi dibuix, enganxarà fils de colors que el connectaran amb les altres persones. Aquests fils que representen els vincles els categoritzem per colors, segons si és un familiar, un amic, una persona del centre o altres persones. Com a punt de partida, marcarem un ítem comú; per exemple, tothom ha d'incloure un vincle en la categoria «centre educatiu»; per tant, tots els infants compartiran un vincle. Serà important que aquests fils o cordills de colors tinguin el mateix codi de categoria de vincle per a tot el grup. Per exemple, que el fil verd sigui per a persones de la família.

Per als grups de més petits ens centrarem només en els vincles que ens uneixen entre nosaltres i així compartirem les connexions que tenim com a grup.

Cada infant es dibuixarà a si mateix en un paper mural comú i hi escriurà el seu nom. Després tots tindran l'ocasió d'enganxar un fil, connectant-se així amb algun company o educador del grup. Un cop finalitzat el taller, farem una rotllana per compartir quins fils ens uneixen amb les persones del centre.

Joves

Objectius

- Saber amb quines persones podem comptar.

Recursos i material

- Fitxa Amb qui pots comptar
- Sobres

Desenvolupament de l'activitat

Repartirem a cada jove un full on surt la silueta buida d'una persona. Els joves hauran de completar el dibuix i posar nom a aquesta persona. En el full a part del dibuix hi haurà tres preguntes: quan compto amb tu? Per què compto amb tu? Per què vull que comptis amb mi? Un cop la fitxa estigui completada, la posaran dins d'un sobre i la lliuraran a la persona que hagin dibuixat.

Famílies

Objectius

- Reconèixer vincles amb familiars i amb persones externes.
- Compartir informació amb la família.

Recursos i material

- Vídeo
- Papers en blanc, retoladors, colors

Desenvolupament de l'activitat

- És una dinàmica divertida que ajuda els infants a reconèixer els seus familiars, entenent les relacions i el rol que exerceix cada persona dibuixada o cada persona que apareix a les fotos col·locades dins de l'arbre genealògic. Però nosaltres la farem més especial. Co-neixem les persones que formen part de la nostra família i, amb l'ajuda dels pares, ens serà més fàcil. Aprofitarem aquesta dinàmica per posar-hi també les persones que són importants per a nosaltres, perquè podem comptar amb elles o perquè estan presents en el nostre dia a dia i tenen un paper important a les nostres vides. Les hi podem afegir un cop finalitzada la informació de la nostra família. Les podem pintar d'un color diferent, per remarcar que no són de la família, però es podrien considerar com a tal.
- Per fer l'arbre, seguiu els passos següents:
- Dibuixeu en una cartolina un arbre amb les seves diferents ramificacions. Recordeu als infants que poden demanar l'ajuda i el suport dels seus pares.
- Depenent de l'edat i de la capacitat artística de l'infant, poden fer dibuixos referents als seus avis, germans, cosins, amics, persones importants, professionals i, si ho prefereixen o ho troben més fàcil, hi poden incloure una foto de cadascun.
- Un cop acabada l'activitat, es pot penjar l'arbre a l'habitació o en algun lloc visible que recordi i enforteixi aquests llaços als infants.
- En aquest enllaç trobareu un vídeo il·lustratiu referent a aquesta dinàmica: *La família. El árbol genealógico para niños*:

<https://youtu.be/CtiGOIQYwhs>

Juny: el món.compta amb tu!!

En acabar aquest curs, desitgem que els infants i joves hagin après a ser més protagonistes. No només pel que fem en el dia a dia a les obres educatives maristes, sinó perquè esperem que ells i elles siguin transformadors del món. Marcel·lí Champagnat deia que totes les diòcesis del món entraven en el seus plans. El món és avui dia molt més proper gràcies a la globalització i al món digital. És en aquest món on els joves han nascut i on millor es desenvolupen. Per això els infants i els joves estan cridats a actuar i és hora d'ampliar els nostres horitzons de missió deixant que ells ens guïïn cap als nous confins del món.

Infantil i Primària

Objectius

- Ser i sentir-se protagonista del canvi.
- Conscienciar sobre la importància de les petites accions.
- Intervenir directament en el medi proper.

Recursos i material

- Guants de treball
- Bosses d'escombraries

Desenvolupament de l'activitat

El dinamitzador explicarà que han de sortir als voltants del centre i recollir tot tipus de plàstic, cartró o llaunes que hi trobin. El dinamitzador ha d'acompanyar el grup. Prèviament, els repartirem guants de treball i una bossa d'escombraries.

Quan tinguin la bossa plena, hauran de retornar al centre. Una vegada al centre, es trauran els residus més voluminosos o més abundants de cada bossa i es repartiran a cada infant. Tenen 5 minuts per pensar usos alternatius per al material de residu que tinguin, ja sigui sols o conjuntament amb altres materials per donar-los una altra funció.

Sortiran un a un al centre de l'aula per explicar quin objecte tenen i quin ús alternatiu li han donat. Els altres companys poden afegir altres usos que se'ls ocorrin.

La sessió acaba amb la reflexió final del dinamitzador. El dinamitzador valora les alternatives que han pensat els infants. Seguidament, conclou amb la reflexió següent: estem donant segones oportunitats a objectes inerts. Però, com que nosaltres som persones, ens ha de sortir de manera encara més innata donar altres oportunitats a la resta d'éssers humans. Podem acabar veient el vídeo següent: *La carpintería. Trabajo en equipo: perfiles diversos y complementarios*:

<https://www.youtube.com/watch?v=CcXiVDnpslc>

Joves

Objectius

- Fomentar les bones accions al món on vivim.
- Reflexionar sobre el compromís amb si mateixos i amb la resta de persones.
- Ser conscients del seu procés personal.

Recursos i material

Per a la 1ª opció:

- Recipients de vidre o envasos de iogurt de vidre

- Sorra de platja, sorra de color, petxines...
- Bandera (es deixa a l'elecció del grup com elaborar-la)
- Retoladors, llapis de colors...

Per a la 2ª opció:

- Envàs de iogurt de plàstic
- Petxines, sorra o terra per germinar
- Llavors
- Cartolina d'algun color
- Retoladors, llapis de colors...

Desenvolupament de l'activitat

Aquesta dinàmica consta de dues sessions.

1ª sessió

Es hora de recuperar los deseos de enero que estaban enterrados. Recordemos que el Día de És l'hora de recuperar els desigs de gener que estaven enterrats. Recordem que el dia de la Pau, al gener, els joves van dur a terme una activitat que acabava amb l'enterrament o l'ocultació de desigs que els joves havien imaginat i que volien complir durant aquest any. Per tant, en aquesta primera sessió, un representant de l'equip directiu haurà de portar el grup a l'espai on la capsa dels desigs està enterrada o amagada. Quan el grup estigui en plena disposició per desenterrar i recuperar aquests desigs, el representant donarà dues opcions al grup.

La primera opció serà que sigui el mateix representant qui llegeixi els desigs. En la segona opció, seran els joves mateixos els que puguin obtenir el seu sobre amb el seu propi desig.

Sigui quina sigui l'opció elegida, el grup podrà tenir un espai per parlar sobre els seus desigs i poder reflexionar si durant aquests mesos han lluitat per complir els diferents desigs. En aquest debat, també és moment per poder preguntar als joves:

- Què podeu aportar al món amb el vostre desig?
- Els vostres desigs han canviat o segueixen sent els mateixos que al gener?
- A què us comprometeu en un futur?

Finalitzat el debat, és hora de poder concretar un o dos desigs per treballar-los en la segona sessió.

2ª sessió

En aquesta sessió recuperarem el desig o desigs que van sortir escollits en la dinàmica anterior i triarem entre les dues opcions següents.

1ª opció

Després de recuperar el desig, s'exposarà la dinàmica en qüestió. Uns mesos abans s'haurà demanat al grup (educadors i joves) que recullin envasos de iogurts de vidre i els portin al centre. En cas que no tinguin envasos de iogurts de vidre, es podria utilitzar qualsevol altre recipient de vidre. El seu interior es decorarà amb sorra, preferiblement de colors, perquè els joves puguin decorar-ho a la seva manera. Tot i això, l'interior també es pot decorar amb altres materials reciclables. Després d'haver introduït la sorra fins a omplir el recipient, és l'hora de poder fabricar amb el material que es decideixi una petita bandera, on es llegeixi el desig o els desigs que hagin escollit els joves.

2ª opció

Després de recuperar el diseg, s'exposarà la dinàmica en qüestió. Uns mesos abans, s'haurà demanat al grup en qüestió (educadors i joves) que recullin envasos de iogurts de plàstic. Quan el grup tingui els recipients, cada jove haurà de decorar l'exterior de l'envàs de la manera que vulgui. La decoració ha d'incloure el diseg o disegs elegits reflectits amb el material que vulgui (escrits amb retolador, dibuixats, etc.). En acabar la decoració exterior, serà el moment de començar amb l'interior de l'envàs. Si en voleu fer un ús merament decoratiu, s'hi pot posar sorra, petxines o materials reciclables. L'altra opció seria introduir-hi terra per fer-hi germinar una llavor. Aquesta segona opció amaga la idea que el nostre diseg ha d'anar creixent gràcies a la nostra estima i dedicació.

Sigui quina sigui l'opció elegida, s'explicarà als joves que poden regalar aquest detall a alguna persona que creguin important o fins i tot pot ser un regal per a si mateixos. Tant fer-nos a nosaltres mateixos un regal que inclogui un diseg propi com fer aquest regal a una persona important per a nosaltres té un missatge amagat molt bonic. Si és un autoregal, ens fem responsables d'allò que volem millorar en un acte bonic cap a un mateix. Si aquell regal es converteix en una ofrena cap a una altra persona significa que volem que aquella persona s'involucri en el nostre canvi.

Famílies

Objectius

- Tenir cura de l'entorn on vivim.
- Reflexionar sobre les coses que fem malament.

Recursos i material

- Paper
- Bolígraf

Desenvolupament de l'activitat

Una activitat que es pot fer en una excursió a un parc, bosc, riu o camp és lliurar un paper a cada persona o grup petit perquè hi anotin les coses que van veient, tant elements de la naturalesa (animals, plantes, roques...) com elements no naturals (escombraries, objectes oblidats, xarxes de pesca...) i fer una anàlisi dels resultats.

També es pot incloure una activitat de recollida i reciclatge d'escombraries en família, per ensenyar i fomentar la importància de tenir cura del medi ambient. D'aquesta manera s'exercitarà la capacitat d'observació i els ajudarem a ser més crítics amb l'estat del medi que els envolta.

Activitats d'estiu (juliol i agost): compta amb mi!

Com a activitats per al període de vacances, proposem una sèrie de jocs per treballar el lema del curs. En funció del tipus de joc i de l'espai on gaudir-ne els classifiquem en tres apartats.

1. JOCS D'ACCIÓ O DE CONEIXENÇA

El joc dels ulls tancats

En este juego, los infantes se pondrán por parejas y uno de los miembros de la pareja cerrará los ojos. En aquest joc, els infants es posaran en parelles i un dels membres de la parella tancarà els ulls. L'altre infant guiarà el seu company o companya de manera segura pels diferents llocs intentant no fer-lo xocar amb res.

Caiguda lliure

Aquest joc consisteix a deixar-se caure des d'una alçada baixa i confiar en els teus companys perquè t'agafin. Això ajuda a fomentar la confiança i la cooperació entre els infants.

El cercle

En aquest joc, els infants han d'agafar una corda i formar un cercle. Després, els infants hauran de passar la corda al voltant del cercle sense deixar-lo anar.

La parella ballarina

En aquest joc, els infants es dividiran en parelles i es posaran a ballar junts. La idea és que els infants s'acompanyin mútuament i es moguin junts, cosa que ajuda a fomentar la confiança, la comunicació i la coordinació entre els infants.

L'abraçada dels amics

En aquest joc, els infants es posaran en cercle i s'agafaran les mans. Un dels infants començarà a caminar pel cercle fins que arribi a un punt on caldrà deixar-se caure cap endavant, i els amics hauran d'agafar-lo i tornar-lo a aixecar.

El joc dels noms

En aquest joc, els infants s'asseuran en cercle i cadascú dirà el seu nom i alguna cosa que li agradi fer. Això ajuda els infants a aprendre's els noms els uns dels altres i a descobrir les aficions compartides.

El joc dels records

En aquest joc, els infants es posaran en cercle i cadascú explicarà un record especial. Això ajuda els infants a conèixer les experiències i les emocions dels altres i a construir relacions positives.

El joc dels tres dissenys

En aquest joc, els infants hauran de compartir tres coses que voldrien fer o tenir. Això ajuda els infants a conèixer les passions i motivacions dels altres i a descobrir interessos compartits.

El joc de les preguntes

En aquest joc, els infants faran preguntes els uns als altres per conèixer-se millor. Podeu proposar temes com passatemps, pel·lícules preferides, llocs de vacances predilectes, etc.

El joc de la imitació

En aquest joc, un infant farà una acció o un gest i els altres infants l'hauran d'imitar. Això ajuda els infants a desenvolupar l'observació i la concentració, així com a descobrir les similituds i les diferències entre ells.

Segueix-me, confia!

Amb aquesta dinàmica es pretén treballar la confiança amb els companys i companyes, creant un circuit que hauran de superar per parelles, un amb els ulls tancats i l'altre fent de guia. Confiar en qui tens al costat és molt important per guanyar.

Desfer el nus

Sortir del famós nus humà requereix la col·laboració d'experts. Els infants s'han de distribuir en un cercle. Tots agafen suaument el canell d'una altra persona, però no de les persones que estan just al costat. Per quan tots hagin agafat els canells de dues persones més, s'haurà format un bon embolic, un nus. Ara han de desembolicar-se, però sense deixar-se anar. Han de treballar junts. Ser els ulls de l'altre.

Aparellats

Un membre de cada parella ha de tancar els ulls. L'altre ha de ser el seu guia en qualsevol espai en el qual es trobin. Han d'anar a poc a poc i amb cura i tractar de no ensopegar amb ningú ni amb res.

Protegeix el castell

Crea un petit castell amb objectes. En aquest joc, els cons o les bitlles funcionen bé. Dividiu els infants en dos equips. Un equip té la tasca de protegir el castell, mentre que l'altre tracta de derrocar-lo. Els protectors han de treballar junts per a mantenir el castell fora de perill.

No deixis caure la pilota

Forma un cercle. Passa la pilota a qualsevol persona que no estigui just al teu costat. A veure quant de temps es pot mantenir la pilota en moviment. El truc? No val a badar.

Pista d'obstacles

Es tracta d'un joc tradicional però amb una petita variació. Creeu una carrera d'obstacles que els infants hagin de superar com a equip. Han d'ajudar-se els uns als altres a aixecar-se, a girar, a entrar i a sortir. Per guanyar, tots els participants han d'haver superat la pista d'obstacles.

El joc de l'impostor

Es poden crear targetes amb els rols o xiuxiuejar el rol a l'oïda de cada participant. Per a infants a partir de 10 anys. L'impostor és un joc en què es pot jugar amb un mínim de 5 persones i el límit màxim s'establirà en funció de la quantitat de rols que desitgem tenir. Per començar, s'assigna el rol d'impostors a uns pocs, i només ells sabran que els ha tocat ser-ho. Els altres no sabran quins dels participants són jugadors normals i quins són impostors.

La missió dels impostors serà assassinar la resta de participants sense ser descoberts pels altres jugadors. Els tripulants poden sabotejar la nau per causar el caos i així, entre la confusió, intentar actuar. L'objectiu dels tripulants serà intentar guanyar completant totes les tasques que se'ls assignin (les poden crear ells mateixos o, si encara són massa petits, els donarem nosaltres alguna tasca com ara reviure algun mort...) o descobrint i llençant l'impostor fora de la nau, a l'espai exterior, abans que acabi amb tots.

Quan un tripulant és assassinat i algú el descobreix, el reporta. En aquest moment, s'obrirà una fase de votació, on tots els jugadors que segueixin amb vida decidiran qui és l'impostor o, en cas de dubte, poden votar en blanc.

Els objectius d'aquesta activitat són:

- La importància de totes les persones dins d'un equip. Sense el compromís i la responsabilitat individual de tots estem abocats al fracàs. La falta de compromís d'un membre del grup afectarà tot el grup.
- La cooperació és essencial per tenir èxit.
- Una bona comunicació farà que tinguem millors resultats.
- També ens adonem que podem divertir-nos, conèixer més els altres companys, estimular la creativitat i augmentar el sentiment de pertinença sense necessitat de sortir de casa.

B. JOCS DE TAULA

En aquest cas, si no disposeu de la versió comercial dels jocs de taula, tingueu en compte que són fàcils de replicar fent una mica de manualitats.

Little cooperation

Tots els animalets han de creuar el pont de gel abans que no es desfaci. Els ajudes?

L'arbre fruiter

El nostre objectiu és recollir tota la fruita abans que l'ocell aparegui per complet. Ho aconseguirem?

Tangram

Es tracta de seguir models de construcció en petits grups o parelles.

El tabú

Podem fer-lo sencer o només aquelles parts que ens interressi treballar.

Los hombres lobo de Castronegro

Es tracta d'un joc de rol. Es poden crear les targetes casolanes o comprar el joc. Podeu trobar més informació sobre el joc a:

https://es.wikipedia.org/wiki/Los_hombres_lobo_de_Castronegro

C. ALTRES ACTIVITATS D'ESTIU

Per acabar, en aquesta secció incloem altres activitats entretingudes que ens ajudaran a crear vincles entre els infants.

Famílies diferents

Es tracta de veure el següent vídeo, *Famílies diferents*:

https://www.youtube.com/watch?v=lefPhz8VM_w

Després de veure'l, podeu establir un debat a partir de les preguntes següents:

- Què us ha semblat el que diuen els onze nens i nenes de les seves famílies? I tu, quins aspectes destacaries de la teva família?
- Què ens pots dir de la teva família?
- Què és el que més t'agrada quan ets amb la teva família?

- Quins són els membres de la teva família?
- Quines activitats us agrada fer tots junts?
- Completa les frases següents i tracta de contestar-les en veu alta:
 - > La meva família és especial perquè...
 - > Jo em sento feliç quan...
 - > La meva família i jo som...
 - > La meva família m'estima i...
- Després del debat, és moment de veure plegats un vídeo que us ajudarà a entendre que cada família és singular. Es tracta de *Beto y los secretos familiares*:

<https://www.facebook.com/watch/?v=224437965450162>